

ΠΑΤΡΙΑΡΧΙΚΗ ΑΠΟΔΕΙΞΙΣ
ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΟΙΣ

+ Β Α Ρ Θ Ο Λ Ο Μ Α Ι Ο Σ
ΕΛΕΩΙ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ – ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΛΕΟΣ ΚΑΙ ΕΙΡΗΝΗΝ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝ ΒΗΘΛΕΕΜ ΓΕΝΝΗΘΕΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ
* * *

Αδελφοί συλλειτουργοί καί εὐλογημένα τέκνα,

Φθάσαντες καί πάλιν εἰς τήν πάμφωτον ἑορτήν τῆς κατά σάρκα Γεννήσεως τοῦ ἐπισκεψαμένου ἡμᾶς ἐξ ὕψους Σωτῆρος Χριστοῦ, δοξάζομεν ἐν ψαλμοῖς καί ὕμνοις τό ὑπερουράνιον ὄνομα Αὐτοῦ. Ἡ Ἐνανθρώπησις τοῦ προαιωνίου Λόγου τοῦ Θεοῦ εἶναι «τῆς σωτηρίας ἡμῶν τὸ κεφάλαιον», τό ὑπέρολογον «ἀεὶ μυστήριον» τῆς θεανθρωπίνης κοινωνίας. Ὁ Θεός, ὡς λέγει μέ ὑπέροχον τρόπον ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής, «ὡς φιλόανθρωπος ἐκ τῆς ἀνθρώπου οὐσίας ἀληθῶς ἄνθρωπος γεγωνῶς, τὸν τοῦ πῶς ἄνθρωπος γέγονε τρόπον μένει διὰ παντὸς ἔχων ἀνέκφαντον· ὑπὲρ ἄνθρωπον γὰρ γέγονεν ἄνθρωπος»¹.

Ἡ θεία Ἐνσάρκωσις, ὁμοῦ μετὰ τῆς φανερώσεως τῆς ἀληθείας περὶ τοῦ Θεοῦ, ἀποκαλύπτει καί τὴν ἀλήθειαν καί τὸν τελικόν προορισμόν τοῦ ἀνθρώπου, τὴν κατά χάριν θέωσιν. Θεολογικώτατα, ὁ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας διακηρύσσει ὅτι ὁ Χριστός «τὸν ἀληθινὸν ἄνθρωπον καὶ τέλειον πρῶτος καὶ μόνος ἔδειξεν»². Ἐκτοτε, ὁ τιμῶν τὸν Θεόν ὀφείλει νά σέβεται καί τὸν ἄνθρωπον, καί ὁ ὑποτιμῶν τὸν ἄνθρωπον ἀσεβεῖ πρὸς τὸν Θεόν, τὸν προσλαβόντα τὴν ἡμετέραν φύσιν. Ἐν Χριστῷ, ὁ λόγος τῆς θεολογίας περὶ τοῦ Θεοῦ εἶναι ἐν ταυτῷ καί λόγος περὶ τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἔνσαρκος Θεία Οἰκονομία ἀναιρεῖ ὀριστικῶς τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ὡς δυνάστου, τιμωροῦ καί ἀντιπάλου τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Χριστός εἶναι πανταχοῦ, πάντοτε καί ἐν παντί ἢ ἄρνησις τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἀνθρώπου καί ὁ ὑπερασπιστής τῆς ἐλευθερίας του. Ἡ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἡ σὰρξ τὴν ὁποίαν ἀνέλαβεν ὁ ἐνανθρωπήσας Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ³, ἐκπροσωπεῖ, ἐκφράζει καί διακονεῖ αὐτό τό πανσωστικόν μυστήριον τῆς θεανθρωπινότητος.

Μέ λάβαρον τὴν ἐν Χριστῷ «ἄλλην πλᾶσιν» τοῦ ἀνθρώπου καί τὴν ἀνακαίνισιν συμπάσης τῆς κτίσεως, ἡ Ἐκκλησία δίδει καί σήμερον τὴν καλὴν μαρτυρίαν ἐναντι ὄλων τῶν ἐξελίξεων, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ἱερότητα τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καί τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, βιοῦσα καί κηρύττουσα τὴν ἀλήθειαν τῆς γνησίας πνευματικῆς ζωῆς καί τὸν πολιτισμόν τῆς ἀγάπης καί τῆς ἀλληλεγγύης. Διδούσα λόγον «περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος»⁴, οὐδόλως θεωρεῖ τὸν σύγχρονον πολιτισμόν ὡς τὴν νέαν ἀμαρτόζωον Νινευί, ἐπικαλουμένη ὡς ὁ Ἰωνᾶς τὴν θείαν μῆνιν ἐπ' αὐτόν καί τὸν ἀφανισμόν του, ἀλλὰ ἀγωνίζεται διὰ τὴν ἐν Χριστῷ μεταμόρφωσιν αὐτοῦ. Αἰταιεῖται εἰς τὴν ἐποχὴν μας ποιμαντικὴ φαντασία, διάλογος ὄχι ἀντίλογος, μετοχή ὄχι ἀποχή, συγκεκριμένη πρᾶξις ὄχι ἀπόκοσμος θεωρία, δημιουργικὴ

¹ Μαξίμου τοῦ Ὁμολογητοῦ, *Κεφάλαια διάφορα Θεολογικὰ καὶ Οἰκονομικὰ περὶ ἀρετῆς καὶ κακίας*, ἑκατοντὰς πρώτη, IB', PG 90, 1184.

² Νικολάου Καβάσιλα, *Περὶ τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς*, PG 150, 680-81.

³ Πρβλ. Ἰωάννου Χρυσοστόμου, *Ὁμιλία πρὸ τῆς ἐξορίας*, PG 52, 429.

⁴ Πρβλ. Α' Πέτρο. γ', 15.

πρόσληψις ὄχι γενική ἀπόρριψις. Ὅλα αὐτά δὲν λειτουργοῦν εἰς βάρος τῆς πνευματικότητος καὶ τῆς λατρευτικῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἀναδεικνύουν τὴν ἀδιάσπαστον ἐνότητα τῆς λεγομένης «καθέτου» καὶ «ὀριζοντίου» διαστάσεως τῆς ἐκκλησιαστικῆς παρουσίας καὶ μαρτυρίας. Πιστότης εἰς τὴν παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας δὲν εἶναι ἐγκλωβισμός εἰς τὸ παρελθόν, ἀλλὰ ἀξιοποίησις τῆς πείρας τοῦ παρελθόντος προσφυῶς ἐν τῷ παρόντι.

Καὶ κατὰ τὸ παριππεῦον ἔτος, ἡ πανδημία τοῦ κορωνοϊοῦ Covid – 19 ἐταλάνισε τὴν ἀνθρωπότητα. Δοξάζομεν τὸν Θεόν τοῦ ἐλέους, τὸν κρατύναντα τοὺς εἰδικούς ἐπιστήμονας εἰς τὴν ἀνάπτυξιν ἀποτελεσματικῶν ἐμβολίων καὶ ἄλλων φαρμάκων διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς κρίσεως καὶ καλοῦμεν ὅσους πιστοὺς δὲν ἔχουν ἀκόμη ἐμβολιασθῆ νὰ τὸ πράξουν, πάντας δὲ νὰ ἀκολουθοῦν τὰ προτεινόμενα ὑπὸ τῶν ὑγειονομικῶν ἀρχῶν μέτρα προστασίας. Ἡ ἐπιστήμη, ἐφ' ὅσον λειτουργεῖ ὡς διάκονος τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι πολύτιμον δῶρον τοῦ Θεοῦ. Ὁφείλομεν νὰ δεχώμεθα εὐγνωμόνως τὸ δῶρον καὶ νὰ μὴ παρασυρῶμεθα ἀπὸ τὰς ἀνευθύνους φωνὰς τῶν μὴ ἐπαϊόντων καὶ τῶν αὐτοανακηρυχθέντων εἰς ἐκπροσώπους τοῦ Θεοῦ καὶ τῆς γνησίας πίστεως «πνευματικῶν συμβούλων», αὐτοαναιρουμένων ὁμως οἰκτρῶς, λόγῳ τῆς ἀπουσίας ἀγάπης πρὸς τὸν ἀδελφόν, τὴν ζωὴν τοῦ ὁποίου ἐκθέτουν εἰς μέγαν κίνδυνον.

Τιμιώτατοι ἀδελφοί καὶ προσφιλέστατα τέκνα,

Μέ ἀμετακίνητον πίστιν ὅτι τὴν ζωὴν ἐκάστου ἐξ ἡμῶν καὶ τὴν πορείαν τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης κατευθύνει ὁ Θεὸς τῆς σοφίας καὶ τῆς ἀγάπης, προσβλέπομεν εἰς ἕν αἴσιον 2022, τὸ ὁποῖον, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐξωτερικῶν δεδομένων καὶ τῶν ἐξελίξεων, θὰ εἶναι δι' ἡμᾶς πάντας ἔτος σωτήριον, ἐφ' ὅσον καὶ κατ' αὐτὸ τὴν πορείαν τῶν πραγμάτων κατευθύνει ὁ φιλανθρώπως πάντα οἰκονομῶν Χριστός, «ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι καὶ εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν»⁵.

Τοῦ Κυρίου εὐδοκοῦντος, κατὰ τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Ἑβδομάδα τοῦ ἐπερχομένου ἔτους, θὰ πραγματοποιηθῆ ἐν τῷ πανσέπτῳ καθ' ἡμᾶς Κέντρῳ, ἡ τελετὴ Καθαγιασμοῦ τοῦ Ἁγίου Μύρου. Θεωροῦμεν ἀνεπανάληπτον θείαν δωρεάν πρὸς τὴν ἡμῶν Μετριότητα, ὅτι θὰ ἀξιοθῶμεν νὰ προστῶμεν τῆς πανηγυρικῆς καὶ κατανυκτικῆς αὐτῆς τελετουργίας διὰ τετάρτην φορὰν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ταπεινῆς ἡμῶν Πατριαρχίας. Δόξα τῷ Θεῷ πάντων ἕνεκεν!

Μέ αὐτά τὰ αἰσθήματα, προσκυνοῦντες εὐσεβοφρόνως τὸ ἐν Βηθλεέμ τεχθέν παιδίον Ἰησοῦν, στρέφομεν τὴν σκέψιν ἡμῶν πρὸς τοὺς ἐκεῖσε ἀδελφούς Χριστιανούς μας καὶ προσευχόμεθα διὰ τὴν εἰρηνικὴν καὶ ἀρμονικὴν συνύπαρξιν ὅλων τῶν διαβιούντων εἰς τὴν Ἁγίαν Γῆν.

Ἐπὶ δέ τούτοις, εὐχόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν, εὐλογημένον τὸ Ἅγιον Δωδεκαήμερον, ὑγιερὸν δέ, καλλίκαρπον ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς καὶ μεστόν θείων δωρημάτων τὸν νέον ἐνιαυτὸν τῆς χρηστότητος τοῦ Κυρίου, ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς ἀπεράντους αἰῶνας. Ἀμήν.

Χριστούγεννα ,βκα'
† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως
διάπυρος πρὸς Θεὸν εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναγνωσθήτω ἐπ' ἐκκλησίας κατὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν τῆς ἐορτῆς τῶν Χριστουγέννων, μετὰ τὸ Ἱερὸν Εὐαγγέλιον.

⁵ Α' Τιμ. β', 4.